

Samarbete

Syftet med åtgärden är att utveckla gårdarnas konkurrenskraft och moderniseringen av gårdar. Projekten främjar forskning, produktutveckling, beredning och införande av innovationer, kvalitet, logistik, vattenhushållningen och kostnadseffektivitet som kopplas till praxis samt effektiviserar produktionsprocesser och marknadens funktion samt uppnåendet av digitala lösningar och införandet av verksamhetsmodeller bland annat genom att öka expertisen samt sektorsövergripande samarbete.

Stöd kan beviljas till utvecklingen av nya produkter, markavvattning, vattenanvändningen, tjänster, praxis, metoder och tekniker i jordbruket. Genom projekten kan man dessutom genomföra utredningar eller testning av ny verksamhet eller en ny produkt i en verklig driftsmiljö.

Stöd för samarbetsprojekt kan beviljas, om projektets mål är att genom samarbete utveckla eller främja

- 1) gårdsbruksenheternas konkurrenskraft och modernisering med utnyttjande av forskning, teknik och digitalisering,
- 2) åtgärder för begränsning av klimatförändringar och för klimatanpassning, eller
- 3) hållbar förvaltning av naturresurserna och naturens mångfald.

En förutsättning för att stöd ska beviljas är att minst två aktörer deltar i genomförandet av projektet. Stöd beviljas inte för samarbete där endast forskningsinstitut deltar. Stödet beviljas till den aktör som ansvarar för projektet.

Förutsättningar för stödjande av företagsgrupps- eller jordbrukargrupsprojekt

Vid ett företagsgruppsprojekt utvecklar en grupp av företag sin verksamhet genom såväl gemensamma som företagsspecifika utvecklingsåtgärder. Åtgärdernas mål ska vara att utveckla samarbetet inom produktionen, utveckla samarbetet inom marknadsföringen och försäljningen. En företagsgrupp ska bestå av minst två och högst tio företag. Stöd kan beviljas på ett sådant sätt att det riktas till de deltagande företagen som stöd av mindre betydelse. Ett av företagen ska fungera som projektadministratör.

Exempel på samarbetsprojekt:

Horisontellt och vertikalt samarbete mellan aktörer i leveranskedjan

Utveckling av nya produkter, praxis, metoder och tekniker för att förnya jordbruket, vattenhushållningen, livsmedelsbranschen och skogsbruket samt för att utveckla marknadsföring och partnerskap. I projektet kan till exempel ingå planer och utredningar som en ny produkt, verksamhetsmodell eller metod förutsätter samt genomförbarhetsstudier och pilotförsök som säkerställer funktionen. Nya samarbeten om återvinning av råvaror, processvatten och utfallsvatten gynnar cirkulär ekonomi.

Inom energisektorn kan samarbeten utvecklas inom avfallsåtervinning och livsmedelsindustri. Digitalisering, användning av kunskap, ny teknik och AI-lösningar är viktiga verktyg för förändring. Samarbeten genomförs avseende vattenförvaltning i samband med bevattning och recirkulation av vatten till jordbruk från näringsrikt utfallsvatten och processvatten från livsmedelsförädlingsindustrin

Digitalisering: Kompetens, innovationer och smart utnyttjande av information utgör också grunden för smart jordbruk. Digitalisering, utnyttjande av data, ny teknologi och lösningar för artificiell intelligens är centrala verktyg för förändring. Smart jordbruk är resursklokt, lönsamt, utvecklas kontinuerligt genom ny teknologi och kunskap, är ständigt ajour med marknaden och olika konsumenters behov.

Leveranskedjornas funktion: Ett angreppssätt som inbegriper partnerskap är ett effektivt verktyg för utveckling av landsbygden. Resultaten av sådana projekt om närproducerad mat bidrar till att stärka jordbruksproduktionens centrala element på hållbara sätt. Genom att samarbeta kan affärsföretag, som deltar i projekt om närproducerad mat, hitta nya sätt att öka sin försäljning och väcka nya slags kunders intresse. Kontakter mellan lokala jordbruks-, turist- och livsmedelsproduktionsbranscher kan stärkas och logistiken förbättras till gagn för miljön.

Planer, utredningar samt genomförbarhetsstudier och pilotförsök som en ny produkt, verksamhetsmodell eller metod förutsätter samt eventuellt demonstrationsprojekt. Samarbets- och innovationsprojektens mål är att stödja spridningen av kunskap och skapandet av innovationer på landsbygden för att främja alla dess näringars affärsverksamhet och konkurrenskraft samt företagarnas välbefinnande. Åtgärden är central vid främjandet av innovativ utveckling och digitalisering.

Åtgärden genomförs som utvecklingsprojekt på lokal nivå. Stödet till utvecklingsprojektet betalas ut som bidrag till projektansvariga. Stödmottagaren kan vara organ som lyder under offentlig och privaträtt, såsom ett litet eller medelstort företag, en forskningsenhet eller en rådgivningsorganisation, stiftelse, utbildningsinstitution, kommun eller förening. Beviljandet av projektstöd ska ske under förutsättning att den sökande har tillräcklig ekonomisk och operativ kapacitet för att genomföra projektet.

Stöd beviljas enbart för nystartade samarbetsprojekt

Samarbetsformer

Gemensamma projekt för två eller flera parter: Utvecklingsprojekt genomförs som gemensamma projekt för två eller flera parter, som inte gynnar bara ett företag eller sker som en underleverantörsmodell, utan är ett genuint samarbete. Genom projekt för främjande av samarbete strävar man efter praktiska förnyelser och lösningar, nya produkter och metoder samt teknologisk förnyelse i samarbete med producenter och företag.

Projekt för företagsgrupper: Till en företagsgrupp som består av högst 10 företag kan stöd beviljas så att det riktas till de deltagande företagen som stöd av mindre betydelse. Målet kan vara att utveckla samarbetet i produktionen, utveckla samarbetet kring marknadsföring och försäljning eller planera en produktfamilj.

Projekt för grupper av jordbrukare

Inom utvecklingsprojektet utvecklar företagen sin verksamhet både genom gemensamma utvecklingsåtgärder och enskilt. Målet kan exempelvis vara att utveckla samarbetet inom produktionen. Betydelsen av samarbete är viktig då man granskar såväl odlarnas möjligheter att delta i och påverka miljövårdsåtgärder. Samarbete mellan jordbrukare är ekonomisk och socialt viktigt. Jordbrukarna kan dra nytta av samarbetet genom kostnadsinbesparingar, och det främjar också spridning av innovationer och de olika parternas lärande. Genom samarbetet skapar man också en atmosfär av förtroende och ömsesidighet, som ökar gemenskapen.

Stödmottagaren, det vill säga den som administrerar ett projekt, kan vara någon av de jordbrukare som hör till gruppen eller en utvecklingsorganisation i form av en rådgivningsorganisation, ett utvecklingsbolag eller någon annan offentlig- eller privaträttslig sammanslutning eller aktör.

Projektets längd

Projekten kan vara i högst 4 år.

Stöd som beviljas är högst 100 procent av de godkända kostnaderna för icke kommersiella projekt och som strävar till att enbart ta fram ny kunskap. Stödnivån är maximalt 60 % för projekt som syftar att utveckla nya kommersiella produkter och tekniker. Stöd beviljas inte till direkta investeringar utan till att utveckla nya produkter. Till en företagsgrupp som består av högst 10 företag kan stöd beviljas så att det riktas till de deltagande företagen som stöd av mindre betydelse. De godtagbara kostnaderna kan vara högst 100 000 euro vid samarbetsinvesteringar. Samarbetet kan bestå av olika aktörer såväl offentliga som privata.

Godtagbara kostnader för samarbetsprojekt

- 1) lönekostnader och arvoden,
- 2) resekostnader enligt mest miljövänliga resealternativ,
- 3) anskaffning av köptjänster,
- 4) kostnader för hyror,
- 5) materialkostnader och övriga kostnader som är nödvändiga för genomförande av projektet,
- 6) eget arbete för att genomföra projektet,
- 7) investeringskostnader,
- 8) marknadsföringsåtgärder inom Åland,
- 9) utredningar och marknadsundersökningar för nya samarbetsprojekt eller företag, och
- 10) utvecklingsprojekt för nya produkter och metoder.

I åtgärden stöds inte

Stöd beviljas inte för kostnader för företagens normala verksamhet eller för projekt för främjande av tillväxt i ett företag eller en befintlig värdekedja eller forskningsprojekt som görs som underleverantörsprojekt, om deras resultat inte sprids.

Stöd beviljas inte för normal produktutveckling inom medelstora eller större företag, men även stora företag kan delta i genomförandet av ett samarbetsprojekt då de bidrar med kunskap till projektet som en del av en värdekedja. Kostnader för kommersiell produktion eller användning av en ny utvecklad prototyp eller produkt samt kostnader för stödmottagarnas normala verksamhet omfattas inte heller av stödet. Stöd beviljas inte för utveckling eller marknadsföring av redan kommersialiserade produkter.

Stöd beviljas inte för samarbete där endast forskningsinstitutioner deltar. Inget stöd beviljas företag i svårigheter. Dessutom måste villkoren i lagen om statligt stöd i projektet respekteras.

Kostnader godkänns inte

- 1) för en anskaffning som gjorts från sökanden, dennes familjemedlem eller ett företag som sökanden eller dennes familjemedlem har bestämmande inflytande i eller från en person som innehar en ledande ställning
- 2) räntor, provisioner och överlåtelseskatt eller andra kostnader för finansiering av en investering eller av någon annan åtgärd,
- 3) 3leasingkostnader, om den maskin eller anordning som avtalet gäller i enlighet med avtalsvillkoren övergår i sökandens ägo,
- 4) betalningsposter för maskiner och anordningar som skaffas på avbetalning, om äganderätten till den förvärvade egendomen inte övergår under den tid projektet genomförs,
- 5) mervärdesskatt som inte kvarstår som en slutlig kostnad för sökanden, om sökanden inte lägger fram en utredning om att det för kostnaden inte är möjligt att få avdrag eller återbäring i mervärdesbeskattningen,
- 6) kostnader som inte kvarstår som slutlig utgift för sökanden på grund av återbetalning, gottgörelse eller någon annan motsvarande orsak,
- 7) kostnader som föranleds av annan regelbunden verksamhet som sökanden normalt bedriver eller därtill anknuten PR-verksamhet än projektets genomförande,
- 8) löner och arvoden till den del de överstiger beloppet av de löner och arvoden som allmänt betalas till den som utför motsvarande uppgifter,
- 9) andra kostnader för avlöning än lagstadgade kostnader eller kostnader som följer av kollektivavtal som är förpliktande för arbetsgivaren,
- 10) resekostnader till den del de överstiger det belopp som ersätts i enlighet med landskapsregeringens tjänstekollektivavtal om resekostnadsersättningar som gäller vid tidpunkten för resan,

- 11) Lönekostnader för en person som vid stödansökan inte har varit ordinarie tjänsteman eller i ett arbetsavtalsförhållande som gäller tills vidare, om anställningsavtalet överskrider ett halvt årsverke och befattningen inte har utlysts offentligt,
- 12) resekostnader och sammanträdesarvoden för tjänstemän om uppgiften hör till tjänstemannens tjänsteutövning.

Projektplan skall bifogas ansökan. Anvisningar för planen se ÅFS 2023/40

Som privat finansiering kan eget arbete godtas. Godkänd kostnad är 20 euro i timmen per person som utför arbetet. Det ska föras bok över antalet arbetstimmar.

Stöd enligt denna förordning utgår enligt faktiskt uppkomna stödberättigande kostnader.

Utbetalning

Det måste i bokföringen gå att särskilja projektkostnaderna och sökandens övriga verksamhet.

Som projektkostnader kan godkännas den andel av kostnaderna för sökandens verksamhet som faktiskt föranleds av genomförandet av projektet. Om projektstöd beviljas som grundar sig på faktiska och godtagbara kostnader, ska kostnaderna kunna verifieras och kostnaderna ska fördelas till projektet på ett motiverat, rättvist och jämlikt sätt.

Skäliga godtagbara kostnader

Den som söker om stöd ska försäkra sig om att kostnaderna för projektet är skäliga. Sökande ska för anskaffningar som överstiger 10 000 euro lämna in ett tillräckligt antal anbud (minst två) eller någon annan utredning enligt vilken det är möjligt att bedöma kostnadernas skälighet.

Påbörjande av ett utvecklingsprojekt

En förutsättning för beviljande av stöd är att den åtgärd som stödet gäller inte har inletts innan ansökan har inkommit till landskapsregeringen. Ett samarbetsprojekt betraktas som påbörjat när den som genomför projektet skriver under ett avtal om genomförandet av projektet som inte kan hävas, ingår ett upphandlingsavtal eller annat avtal som gäller genomförandet av projektet, betalar kostnader som hänför sig till projektet utan att ingå ett avtal eller ingår ett serviceavtal.

Påbörjande av en investering

En förutsättning för beviljande av stöd är att den åtgärd som stödet gäller inte har inletts innan ansökan har blivit anhängig. Som påbörjande av en investering avses

- 1) inledande av byggnadsarbete,
- 2) leverans av anskaffningar,
- 3) betalning av anskaffningar, eller

4) ingående av någon annan förbindelse som leder till att investeringen inte kan återkallas.

Tidsfristen för genomförande av projekt

För projekt som beviljas stöd bestämmer landskapsregeringen en tid för genomförande. Tiden för genomförande ska fastställas så att projektet ska genomföras och stödet betalas ut inom den frist som utsatts för den strategiska planen och för utbetalningen av stöden.

Ansökan

Projektstöd enligt denna landskapsförordning får sökas fortlöpande i Hyrrä

<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/asiointi/hyrra/>

Kom ihåg att välja Åland

Ansökan om och utbetalning av stöd

Det måste i bokföringen gå att särskilja projektkostnaderna och sökandens övriga verksamhet. Som projektkostnader kan godkännas den andel av kostnaderna för sökandens verksamhet som faktiskt föranleds av genomförandet av projektet. Om projektstöd beviljas som grundar sig på faktiska och godtagbara kostnader, ska kostnaderna kunna verifieras och kostnaderna ska fördelas till projektet på ett motiverat, rättvist och jämlikt sätt.

Projektinkomster

Projektinkomsterna dras av från projektets godtagbara kostnader vid beräkning av stödbeloppet. De inkomster som beaktas är de inkomster som projektet har gett under tiden för genomförandet. Annat offentligt stöd som har erhållits för projektet och som avviker från finansieringsplanen i stödbeslutet dras av från landsregeringens andel av stödet vid utbetalningen av stödet. Med undantag av förskott på stöd betalas det ut stöd för en sådan andel av de faktiska godtagbara kostnaderna som motsvarar stödprocenten.

Innan stöd kan betalas ut ska utgiften ha betalats av stödmottagaren och registrerats i stödmottagarens bokföring som en utgift för projektet.

Tidsfrist för ansökan om utbetalning

Ansökan om utbetalning av den sista stödposten ska lämnas in inom fyra månader från det att den frist som utsatts för genomförande av projektet har löpt ut.

Påföljder och avdrag

Brister i upphandlingsförfarandet och efterlevnaden av informationsskyldigheten Om stödtagaren har underlåtit att iaktta den informationsskyldighet som ingår i stöd villkoren, kan stödet minskas procentuellt.

Minskningen står i proportion till hur allvarliga brister det är fråga om och uppgår till minst en procent och högst fem procent av hela det stöd som beviljats.